

Genenloterij als hobby

Jan Henk Verburg uit Zwammerdam breidt zwartbonte veestapel uit met rode koeien

Met de aankoop van Jeromembryo's uit de excellente zwartbonte Brakel Frida startte het roodbonte avontuur van Jan Henk Verburg. 'Het gaat om de koe, niet om de kleur.' Toch kleurt het kalverhok al aardig rood. 'Ik ben niet eigenwijs, maar zoek naar ondernemersvreugde.'

Ja, sinds hij de broer is van onze nieuwe minister van LNV, is Jan Henk Verburg wel wat voorzichtiger geworden met zijn woordkeus. 'Mijn zus is mijn zus en blijft mijn zus, daar verandert niets aan. Maar mijn woorden krijgen wel een andere lading doordat ik de broer van de minister ben.' De rijkelijk geïnteresseerde pers houdt de veehouder uit Zwammerdam dan ook het liefst op afstand, echter niet wanneer het over

Françoise 3 en Françoise 4, dochters van Taco x Faber x de met 90 punten opgenomen Tolicieuse

zijn liefde voor koeien gaat. 'Ik ben het liefst de hele dag in de stal tussen de koeien.'

Samenwerking

Door zijn samenwerking met John de Pater kan Verburg zich helemaal uitleven bij het vee. 'John houdt van trekker rijden, ik van de koeien. Zo vullen we elkaar perfect aan.' Op 1 januari 2002 voegden ze hun bedrijven bij elkaar. De vijftig koeien en 400.000 kg melk van De Pater kwamen bij de zestig koeien en 460.000 kg van Verburg. Het jongvee ging naar De Pater, die inmiddels ook

een aantal uren buiten de deur werkt. 'We maken wel economische keuzen. Zo besteden we het voeren van de koeien uit. Als John één uur per dag extra elders werkt, is het voeren betaald. De maatschap heeft arbeid over en John geniet van de contacten buiten de deur.' Zijn verdiensten stromen terug in het bedrijf en de winst wordt aan het eind van het jaar eerlijk verdeeld.

De zakelijke samenwerking kwam eigenlijk als vanzelfsprekend. Even pincken verweiden, de stal schoonmaken, scheren, inkuilen, veel dingen deden ze al samen. 'Het is makkelijker beslissen met zijn tweeën.' Toen de boekhouder berekende dat verder fuseren van de bedrijven ook financieel voordeel zou opleveren, was de deal snel beklonken. 'Bij een lagere winstmarge merk je het voordeel van grotere aantallen. Het is een soort vliegwieleffect.'

Het quotum is inmiddels uitgegroeid naar 960.000 kg. De stal biedt nog ruim-

John de Pater en Jan Henk Verburg: 'Het is makkelijker om met roodbont iets bijzonders te fokken'

te voor verdere groei naar 125 melkkoeien, maar dan houdt het wel op. 'Onze huiskavel is met 15 hectare te klein, daarom weiden we de koeien ook niet. De totale oppervlakte van 60 hectare is over zeven locaties verdeeld', licht Verburg toe. 'Als we verder willen groeien moeten we verkassen.' Zijn grijnzende blik verradt dat hij dat voorlopig nog niet van plan is. 'Anders hadden we het al wel eerder gedaan. We zijn erg gesteld op het sociale leven; er is meer dan alleen boeren.'

Vizier op optimaliseren

Die ontspannenheid kenmerkt het boeren van Verburg. Zijn koeien moeten zichzelf redden in een hard stalsysteem. De maten richten het vizier momenteel op optimaliseren van de bedrijfsvoering. Een 2x10 zij-aan-zijmelstal zorgt ervoor dat het melken in vijf kwartier klaar is. Een nieuwe 'kalverstraat' met maar liefst 25 boxen zorgt voor een gezonde opfok. 'Leegstand is ook een vorm van ontsmetten', verklaart Verburg zijn keuze.

Voor dit jaar staat de renovatie van de kuilopslag op het programma. De sleuf-silo's worden opnieuw in de veengrond geheid en voorzien van 2,5 meter hoge zijwanden. 'Dat maakt het inkuilwerk voor de loonwerker makkelijker, het verbetert de voer kwaliteit en het bespaart ons tijd. Als klein bedrijf moet je op de kleintjes letten. Als je groter groeit

moet je meer gestructureerd werken, anders kun je het werk niet aan.'

Optimaliseren betekent ook de kwaliteit van de veestapel verbeteren. 'Het is ook een beetje hobby, de één doet aan de loterij mee, ik doe aan genenloterij.' Verburg doet dat door incidenteel embryo's aan te kopen. Dat begon zo'n acht jaar geleden met de aankoop van Jeromembryo's uit de excellente Frida 43. Deze Celsiusdochter van Jaap Swank uit Oud-Beijerland kreeg via haar Adlermoeder de roodfactor mee waarmee ze de interesse van Verburg wekte. 'Het was toen makkelijker om met roodbont iets bijzonders te fokken.' De veehouder kreeg een zwartbonte vaars: Frida 44. 'De beste koe uit mijn stal.' In haar derde lactatie wordt ze voorspeld op 12.738 kilo melk met 4,04% vet en 3,46% eiwit en 129 lactatiewaarde. Haar volle, roodbonte broer Zwamburger Johnny (een samenvoeging van Zwammerdam en Verburg) kreeg kansen bij Alta en scoort 97 nvi, 106 voor exterieur, maar wat matig op secundaire kenmerken. Bij HG staat een rode Lichtblikzoon en KI Samen krijgt een Red Roulette (v. Classic) uit Frida. 'We hebben geluk met spoelen; we krijgen veel rode kalveren.'

Nakomelingen van Tolicieuse

En daarmee was het roodbontvirus gezaaid in de zwartbonte veestapel. Het geldt dat de ki-verkoop opleverde, investeerde Verburg weer in genetica. Hij kocht embryo's van Tolicieuse, de met 90 punten ingeschreven Bell Tomdochter die bij Herman en Ria Schrijver op stal staat. Het leverde een Duitse Rubensstier (Tolstoy) op die bij Alta staat en de met 86 punten opgenomen Faberdochter Françoise, waar Verburg niet te lang bij wil stilstaan. 'Haar benen zijn niet goed genoeg, dat zie ik bij alle Fabers. Ik zou hem niet weer gebruiken.' De fokkracht ontpopte zich een generatie later wel. Twee vaarzen van Taco zijn de blikvangers in de stal, ze hebben het frame en de maat van Faber en de robuustheid van Taco. De producties van

Françoise 3 en 4 liggen voorspeld ruim boven de 8200 kg met eiwitgehalten van rond de 3,60% en lactatiewaarden van 116 en hoger. Ook de nakomelingen van Stadel uit Françoise stemmen tevreden. 'Ze hebben iets vaster aangehechte uiers dan de Taco's.'

Classic bij rood en zwart

Inmiddels staan er in de kalverhokken alweer nakomelingen van Classic. 'Ik kan niet wachten tot ik ze mag melken, klinkt het gretig. De befaamde Classic krijgt bij Verburg overigens volop kansen. 'Ik zet hem in bij rood- en zwartbont. Nu ik kalveren heb, zie ik zijn kwaliteit: hij stempelt.' Op het inseminatielijstje staan Paramount, Canvas, Jocko en Lucky Mike. 'Van de laatste scoren zeven melkgevende dochters zonder uitzondering boven 110 lactatiewaarde. Ze hebben goede uiers en benen en optimale maten. Maar vooral, je merkt ze niet in het koppel. Ik hoef ze niet na te kijken.' Verburg selecteert de stieren op productie en exterieur, waarbij robuustheid speciale aandacht heeft. 'Ik verwacht dat fokken op robuustheid koeien geeft met een hoge mate van zelfredzaamheid.' Daarnaast is betrouwbaarheid belangrijk. 'Ik betaal liever vijf of zes euro meer voor goede stieren die doen wat ze beloven, dan dat ik stieren als Rocker, Timer of Lou Martin gebruik. Waar zijn die gebleven?' Bij proefstieren moeten de moeders minimaal 88 punten scoren voor uiers en benen. 'Er moet wel degelijkheid in de afstamming zitten.' Overigens is Verburg weer op pad voor nieuwe embryo's. 'Ik wil graag een andere koefamilie proberen. De aankopen hebben de kwaliteit in mijn veestapel verbeterd, dat smaakt naar meer.' Welke familie hij op het oog heeft, wil hij niet zeggen. 'Hoog eiwit', is het enige wat over zijn lippen komt. Roodbont dus? Het is stil.... Niet altijd prettig die media-ervaring.

Alice Boonj

